

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40534
Nom	Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en música
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	42 - Innovació docent i investigació educativa en música	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BOTELLA NICOLAS, ANA MARIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
ISUSI FAGOAGA, ROSA MARIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Es concep com una matèria teòric-pràctica, en la qual es pretén que l'alumnat compregui la necessitat de la innovació i la investigació com mig per a millorar la docència de la música en secundària. Así pues, vam partir de la premissa que l'aula de música es pot convertir en un veritable laboratori en el qual podem sotmetre a prova de forma empírica, hipòtesi i propostes que no són més que el currículum planificat i lloc en pràctica. Per a això es pretén que l'alumnat, mitjançant aquesta assignatura, conegui i desenvolupi unes destreses d'investigació, així com, de la millor forma d'exposar els resultats per a informar a la comunitat educativa.

Prendrem com exemples diverses experiències publicades en diferents països mitjançant l'aproximació a les variades fonts documentals existents en el nostre àmbit de coneixement. Les classes teòric-pràctiques es desenvoluparan mitjançant activitats utilitzant diferents recursos didàctics tals com: classes magistrals, seminaris, exposicions, aprenentatge cooperatiu, debats, grups de discussió, anàlisi de bones pràctiques, redacció d'informes, etc.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els propis de l'accès a l'especialitat.

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure'n la capacitat per aprendre per ell mateix amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Analitzar críticament l'acompliment de la docència, de les bones pràctiques i de l'orientació utilitzant **i n d i c a d o r s d e q u a l i t a t**.
- Identificar els problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge de les matèries de l'especialització i **p l a n t e j a r - h i a l t e r n a t i v e s i s o l u c i o n s**.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació i avaluació educatives i ser capaç de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació.
- Dominar estratègies i procediments d'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat, així com els propis per a l'avaluació dels processos d'ensenyament.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la música.

- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies de l'educació musical, atenent el nivell i la formació prèvies dels estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de la música. Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Conèixer i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de la música.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Al finalitzar la matèria l'estudiant ha de ser capaç de:

- a) Comprendre la necessitat d'investigar l'aprenentatge musical per a millorar l'ensenyament de la música en educació secundària.
- b) Conèixer metodologies d'investigació i la seva metodologia, aplicada al camp de l'educació musical.
- c) Iniciar-se en el disseny i realització de projectes d'investigació des d'una perspectiva de professor-investigador.
- d) Conèixer les característiques i l'estructura d'un treball d'investigació.
- e) Desenvolupar habilitats d'escriptura acadèmica per a la redacció d'informes.
- f) Identificar les característiques i diferències fonamentals entre diferents models d'innovació i investigació educativa musical.
- g) Conèixer els principals tòpics d'investigació en els continguts del currículum de secundària.
- h) Manejar diferents fonts documentals i recursos electrònics en educació musical.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La innovació docent

- 1.1. Sobre el concepte d'innovació docent.
- 1.2. Innovar en l'Educació Musical.
- 1.3. Fases del procés innovador.
- 1.4. Projectes d'innovació.

2. La investigació educativa en educació musical.

- 2.1. Problemes i preguntes d'investigació.
- 2.2. Iniciació a la investigació quantitativa.
- 2.3. Iniciació a la investigació qualitativa.

3. Estructura del treball científic

- 3.1. Introducció.
- 3.2. Marc Teòric.
- 3.3. Marc Metodològic.
- 3.4. Resultats.
- 3.5. Conclusions.
- 3.6. Referències.

4. Citació

- 4.1. Normes APA.
- 4.2. Altres normes de citació.
- 4.3. Fons documentals. Bases de dades.
- 4.3. Les referències bibliogràfiques.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Elaboració de treballs individuals	57,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura combinarà diferents recursos didàctics tals com:

a/ Sessions expositives combinant la teoria amb exemples d'innovació educativa musical mitjançant suport audiovisual i multimèdia.

b/ Tallers didàctics.

c/ Sessions teòric-pràctiques desenvolupades per mestres d'educació musical en actiu.

d/ Seminaris de discussió i debats de les lectures de la literatura especialitzada.

e/ Realització de treballs d'investigació i d'innovació, així com propostes didàctic-musicals per part dels alumnes i exposició dels mateixos. Atenent al seu caràcter educatiu, es treballen capacitats actitudinals, tal com el respecte, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament d'exercicis pràctics, etc. Els continguts teòrics es desprenen després d'una reflexió al voltant de la pràctica preestablerta, contestant a preguntes com: Què hem fet?, Per a què?, Com?...

AVALUACIÓ

Treballs 60 %

Examen final 40 %

Requeriments mínims

- Participació en un 80 % de les sessions presencials i lliurament dels treballs plantejats en les mateixes per tal de mantindre l'avaluació contínua.

Treballs

Els estudiants desenvoluparan, si més no, els treballs que s'especifiquen a continuació. El valor conjunt dels mateixos serà del 60% de la qualificació final.

Treball 1.- Exposició grupal sobre continguts del programa acordats (innovació i investigació).

Treball 2.- Elaboració d'un supòsit d'investigació que continuarà les parts del treball científic.

Exàmens

En la segona convocatòria s'efectuarà una prova d'avaluació final que incorporarà els coneixements fonamentals de la matèria. La prova integrarà qüestions corresponents a tots els continguts que s'hagen desenvolupat en el mòdul.

El valor d'aquesta prova serà el 100% de la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Aróstegui, J. L. (2004). Formación del profesorado en educación musical en la Universidad de Illinois: un estudio de caso. *Revista Complutense de Investigación en Educación Musical*, 1, (6).
- Bresler, L. (2004). Metodología de investigación cualitativa: Prestando atención a la música escolar como género en sus micro y macro contextos. *Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical*, 1 (1). <http://www.ucm.es/info/reciem>.
- Carr, W. (1989). ¿Puede ser científica la investigación educativa?. *Investigación en la escuela*, 7, 37-46.
- De la Torre. S. (1994). *Innovación curricular. Proceso, estrategias y evaluación*. Madrid: Dickinson.
- De la Torre. S (1999). *Innovación educativa*. Madrid: Dickinson.
- Díaz, M. (2003). Investigar en educación musical, en Rodríguez Blanco, A. (Coord.). *II Jornadas de investigación en educación musical*, 17-28. Ceuta: Grupo Editorial Universitario.
- Díaz, M., Bresler, L., Giráldez, A., Hentschke, L. (2006). *Introducción a la investigación en educación musical*. Madrid. Enclave Creativa.
- Giráldez, A. (2007). Contribuciones de la educación musical a la adquisición de las competencias básicas. *Eufonía. Didáctica de la música*, 41, 49-57.
- Hurtado, J. (2003). Materiales curriculares y educación musical, en Rodríguez Blanco, A. (Coord.). *II Jornadas de investigación en educación musical*, 313-320. Ceuta: Grupo Editorial Universitario.

Complementàries

- Martínez, J. (1991). *Proyectos curriculares y práctica docente*. Sevilla: Díada.
- Martínez, J. (1998). *Trabajar en la escuela*. Madrid: Miño y Dávila.
- Ocaña, A. (2006). Desarrollo profesional de las maestras de educación musical desde una perspectiva biográfico-narrativa. *Revista electrónica complutense de investigación en educación musical*, 3 (3), 1-14.
<http://revistas.ucm.es/index.php/RECI/article/viewFile/RECI0606110003A/8725>
- Oriol de Alarcón, N. (2007). Enseñanza musical en España, en Díaz, M. y Giráldez, A. (Coord.). *Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical*, 87-93. Barcelona: Graó.
- Pastor, P. (2002). *La investigación educativa musical*. Eufonía. Didáctica de la música, 26, 84-88.
- Paynter, J. (1991). *Oír, aquí y ahora: Una introducción a la música actual en las escuelas*. Buenos Aires: Ricordi Americana.
- Paynter, J. (1997). El significado de la música está en todo su proceso. *Música, arte y proceso*, 3, 65-72.
- Pérez, M. (2007). Software al servicio de la melodía. *Cuadernos de Pedagogía*, 365, 55-58.
- Rodríguez, G. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Rusinek, G. (2006). El aprendizaje significativo en el lenguaje musical. *Doce notas*, 54, 17-18.
- Santos, M. A. (2000). *La escuela que aprende*. Madrid: Morata.
- Stenhouse, L. (1987 b). *Investigación y desarrollo del curriculum*. Madrid: Morata.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreglats a la guia docent

En cas de canviar a un escenari de confinament es reduirien els continguts inicialment arreglats en la guia docent seleccionant els conceptes indispensables per a adquirir les competències

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Es manté la planificació temporal. Les sessions es realitzaran en l'horari anunciat fins el final del quadrimestre. Les sessions que no es puguin fer de manera presencial comptaran a més amb els materials i lectures habituals i i/o amb vídeo-conferències, classes enregistrades i materials alternatius emprant l'aula virtual. Si calguera, es podrà flexibilitzar la relació entre activitats pràctiques i teòriques.

Es reforça el principi de treball autònom per part de l'alumnat tant per les activitats teòriques i de reflexió com per les activitats de programació.

3. Metodologia docent

En la modalitat de docència híbrida, les sessions presencials mantindran la dinàmica de treball habitual (classes teòriques, pràctiques d'aula i/o pràctiques) amb les mesures d'higiene adequades. En cas de que part de l'alumnat assistira a les sessions a distància s'intentarà incloure'ls en la dinàmica de la classe presencial (interactuant amb els companys de classe en la pràctica o visionant la pràctica de manera sincrònica o asincrònica. Quan no fora possible es proposarà una activitat complementària.

En cas de tindre que migrar a la docència a distància es substituiran les classes presencials per sessions de vídeo-conferència emprant la plataforma *Blackboard Collaborate* i s'efegiran activitats alternatives a la pràctica. El professorat estarà disponible al seu horari de tutories presencials i/o virtuals.

4. Avaluació

En la modalitat híbrida es manté l'avaluació contínua i la realització d'exàmens i proves pràctiques i teòriques.

En cas de canvi a un escenari de docència no presencial, es substituiran els treballs d'aula per treballs individuals o col·laboratius tutoritzats a distància. El format de dits treballs seran definit pel professorat del grup i es manté la realització d'exàmens pràctics i teòrics si calgueren.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.